

CECI

Citizens' Empowerment Center in Israel
A Government that works. For us.

המרכז להעצמת האזרח
ממשל שעובד. בשבילנו.

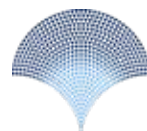

דו"ח מעקב

יישום מדיניות הממשלה במשק הגז הטבעי

על בסיס החלטת ממשלה 442 מתאריך 23.6.2013
לאימוץ עיקרי המלצות הוועדה לבחינת מדיניות הממשלה
בנושא משק הגז הטבעי בישראל
(דו"ח ועדת צמח)

פברואר 2018

אודות המרכז להעצמת האזרח **CECI**

המרכז להעצמת האזרח הינו עמותה הפועלת בתחומי הממשל, ועוסקת באפקטיביות המגזר הציבורי ויכולות הביצוע של הרשות המבצעת. המרכז מתמקד בתהליכי יישום מדיניות, ובהיבטים שונים הקשורים לתפקוד הממשל ויכולתו לממש ולהוביל שינויים לטובת הציבור. במסגרת זו, מפעיל המרכז את מיזם "המוניטור", הכולל מעקב וניטור אזרחי אחר יישום החלטות ממשלה וחוקי כנסת והנגשתם לציבור.

"המוניטור" מסייע בהבנת תהליכי ממשל ויישום מדיניות באמצעות יצירות תשתית ידע רחבה, אמפירית ואינטגרטיבית של תהליכי יישום ההחלטות. מטרת "המוניטור" היא לקדם את שיוב עבודת הממשל בישראל ולהגביר את ההיכרות והמעורבות האזרחית בתחומי העשייה של המגזר הציבורי.

דו"ח מעקב

יישום מדיניות הממשלה במשק הגז הטבעי

על בסיס החלטת ממשלה 442 מתאריך 23.6.2013
לאימוץ עיקרי המלצות הוועדה לבחינת מדיניות הממשלה
בנושא משק הגז הטבעי בישראל
(דו"ח ועדת צמח)

פברואר 2018

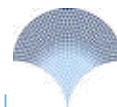
דו"ח המעקב נכתב במסגרת פרויקט "המוניטור" של המרכז להעצמת האזרח
המבצע ניטור ומעקב אחר יישום החלטות ממשלה

דו"ח המעקב נכתב על ידי שלי אוברמן, תחקירנית בפרויקט המוניטור,
ובהנחיית נועה רוזנפלד, מנהלת תחום ממשל במרכז להעצמת האזרח.

טבלה מסכמת: מרכיבי ההחלטה וסטטוס יישום

יישום	מה קורה עם זה?	החלט
 בוטל	וועדת צמח קבעה את כמות הגז שניתן לייצא. בעקבות מתווה הגז הוקפא פיתוח משק הגז והוא נכנס למצב של חוסר וודאות. לאחר אישור המתווה ב־2015, פירסם משרד האנרגיה הנחיות רשמיות להגשת בקשה לייצוא גז ממאגר.	1 קביעת כמות הגז הנשארת במשק המקומי
 יושם	הוקמה ועדה בראשות מנכ"ל רה"מ, שהתכנסה בשנים 2013-2014. היתה מעורבת בכמה החלטות ממשלתיות בנושא, ובגיבוש מדיניות, אך לא פרסמה מסקנות.	2 הקמת ועדה בין משרדית להסרת חסמים
 לא יושם	הוועדה לא הוקמה. הוחלט שהנושאים שהיתה אמורה לטפל בהם, יידונו במסגרת הוועדה להסרת חסמים.	3 הקמת ועדה בין משרדית לבחינת מעורבות ממשלתית נכונה בפיתוח ענף הגז הטבעי
 יושם	הסכם הבנות עם הרש"פ מ־2014 בוטל. קיים הסכם הבנות עם מצרים. ב־2016 נחתם הסכם ענק עם ירדן. מתקיימים מגעים עם טורקיה, קפריסין יוון ואיטליה.	4 יצירת הסכמים בישראליים עם מדינות שונות לאספקת גז טבעי
 יושם	באפריל 2017 קיבלה הממשלה את החלטה לעידוד המאגרים הקטנים. בדצמבר 2017 אישרה מועצת הנפט את החברות שזכו ברישיונות החדשים לחיפושי גז טבעי ונפט במים הכלכליים של ישראל.	5 אספקה מינימלית של מאגר למשק, כללים למכירה למשק המקומי ולייצוא
ליישום עתידי		6 בחינת החלטת הממשלה תוך 5 שנים
 בוטל	שותפויות הגז לא הקימו את הצינור שהיה אמור להגביר את קצב הזרימה. מתווה הגז שינה את הסעיף הזה והשאיר מקום לשיקול דעתו של מנהל רשות הגז בדבר הקמת צינור נוסף. נכון להיום אין החלטה על בניית צינור נוסף.	7 בחינת הקמת תשתיות ורישיונות אחסון למאגר תמר
 בוטל	העבודה שהחלה במשרד האוצר בנושא נעצרה בעקבות פיזור הממשלה ה־33. לבסוף, במתווה הגז שעבר ב־2015 נקבעו נהלים ותקנות ע"י רשות המיסים לגבי עניני המיסוי וייתרו את תיקוני חקיקה.	8 תיקוני חקיקה בנושא קבלת החלק של הצינור במשאב הגז הטבעי

הקדמה

בסוף שנות ה־90 החלו להתגלות מאגרי גז משמעותיים בישראל. בשנת 1999 התגלו המאגרים "נועה" ו"מרי B" מול חופי אשקלון. בעקבות הגילויים החל המשק הישראלי להסב את פעילותו לגז טבעי, ובפרט חברת החשמל שהחלה להסב את תחנות ייצור החשמל משימוש במזוט וסולר לשימוש בגז טבעי.

בשנת 2009 התגלה מאגר גדול בשם "תמר", ולאחריו ב־2010 המאגר הגדול "לוויתן". בנוסף התגלו עוד כמה מאגרים קטנים יותר. בעקבות התגליות המשמעותיות, בעלות פוטנציאל הכנסות גבוה, הוקמה בשנת 2010 **ועדת ששינסקי** במטרה לבחון את מדיניות המיסוי של תגליות גז ונפט בישראל. על פי המלצותיה, שהוגשו בשנת 2011, נחקק באותה השנה חוק היטל רווחי נפט, שמסדיר את מדיניות המיסוי. חשוב לציין בהקשר זה כי הכנסות המדינה בעקבות התגליות צפויות להגיע למיליארדי שקלים, על פי הערכות הכלכלנים בתחום.¹

כדי להבטיח עתודות לאספקת גז טבעי למשק הישראלי, וכן לקדם את פיתוח המאגרים שהתגלו, הוקמה בשנת 2012 **ועדת צמח**, במטרה לבחון את משק הגז הטבעי ולגבש המלצות למדיניות הממשלה כדי לאפשר את פיתוח משק זה.²

1 מסקנות הוועדה לבחינת המדיניות הפיסקאלית בנושא משאבי נפט וגז בישראל – ועדת ששינסקי (נספח), ינואר 2011. http://mof.gov.il/Committees/PreviouslyCommittees/PhysicsPolicyCommittee/FullReport_Appendix_e.pdf

2 Israeli Gas Opportunities, משרד האנרגיה, 2016, <http://energy.gov.il/Subjects/OilSearch/documents/israeli%20gas%20opportunities.pdf>, מסקנות הוועדה לבחינת המדיניות הפיסקאלית בנושא משאבי נפט וגז בישראל – ועדת ששינסקי, ינואר 2011. http://mof.gov.il/Committees/PreviouslyCommittees/PhysicsPolicyCommittee/FullReport_FullReport.pdf, מסקנות הוועדה הבין משרדתית לבחינת מדיניות הממשלה בנושא משק הגז הטבעי בישראל – ועדת צמח, 2013. <http://energy.gov.il/Subjects/NG/Documents/NGReportSep12.pdf>

הבטחת עתודות לאספקת גז טבעי למשק הישראלי – ועדת צמח והחלטה 442

ועדת צמח הוקמה ב־2012 בראשות מנכ"ל משרד האנרגיה, שאול צמח. אחת המטרות המרכזיות של הוועדה היתה להמליץ על מדיניות שתדאג לשמור עתודות גז למשק המקומי ובמקביל לאפשר את ייצוא שאר הגז. בנוסף, התקווה היתה שקביעת מדיניות מוסדרת לגבי ייצוא הגז, תקדם את פיתוח מאגרי הגז ובפרט את פיתוח מאגר לויתן, כך שהגז מהמאגר יחל לזרום בהקדם.

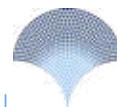
הוועדה בחנה את המדיניות הנהוגה במשקי גז טבעי בעולם וניסתה לגבש מדיניות שמצד אחד תבטיח את צורכי האנרגיה של מדינת ישראל, ומצד שני תיצור תנאים לתחרות ותעודד אווירה עסקית בענף.

בהמלצותיה, קבעה הוועדה כי כמות הגז הנדרשת לצרכי המשק היא BCM 450³. נקבע כי זו הכמות הנדרשת ל־29 שנה בכדי שהמשק והמדינה יהיו עצמאיים אנרגטית. את שאר הגז, ניתן יהיה לייצא, תחת מגבלות רגולטוריות מסויימות. הוועדה אף עודדה יצירת הסכמים עם מדינות שונות לצורך ייצוא הגז. בנוסף, המליצה הוועדה על מעורבות ממשלתית בתכנון ובניית תשתיות בענף.

הוועדה הגישה את המלצותיה בשנת 2013, **ואלו אומצו על ידי הממשלה בהחלטה 442, "אימוץ עיקרי המלצות הוועדה לבחינת מדיניות הממשלה בנושא משק הגז הטבעי בישראל (דו"ח ועדת צמח)", ביוני 2013.**⁴

3 BCM – מיליארד מטר מעוקב. מדובר על כמות גז המוערכת בתגליות הגז. ישנם הערכות לכמויות הגז הנדרשות למשק הישראלי (עבור מפעלים, ייצור חשמל וכו'), והמספרים נקבעו על מנת להבטיח עצמאות אנרגטית למשק, למשך 29 שנים.

4 בהחלטת ממשלה 442 מיום 23.6.2013 הוגדלה הכמות שיש לשמר עבור המשק המקומי ל־BCM 540. <http://www.ceci.org.il/> ezgov?lawID=3259

מתווה הגז והחלטה 476

כיוון שהשליטה בשתי תגליות הגז הגדולות (תמר ולוויתן) היו בידי מספר שותפות, נוצר חשד להסדר כובל (מקרה בו יש תיאום בין חברות ונמנעת תחרות חופשית בתחום), מה שדרש את התערבותו של הממונה על ההגבלים העסקיים, דיוויד גילה. כדי להסדיר את המצב, ולהימנע מהכרזת הסדר כובל, החל תהליך של גיבוש צו מוסכם לפתרון הבעיה. בהמשך, החליט גילה שההסדר שהתגבש לא טוב, והחליט לבטלו. צוות בינמשרדי שהוקם בראשות יו"ר המועצה הלאומית לכלכלה, יוג'ין קנדל, בסוף 2014, המשיך בגיבוש המתווה יחד עם החברות. על הרקע הזה התפטר גילה מתפקידו במאי 2015. בעקבות אירועים אלו עלה נושא מתווה הגז לסדר היום הציבורי והחלה מחאה ציבורית על רקע המתווה שהלך והתגבש.

באוגוסט 2015 קיבלה הממשלה את החלטה 476⁵, שאימצה את **המתווה הגז** שגובש. המתווה כלל מתן פטורים מסויימים בתחום ההגבלים העסקיים לזכייני מאגר "לוויתן" (פטור מהסדר כובל ומפיקוח על המחירים). בנוסף, אושרה דחייה לחובת פיתוח המאגר, וניתנו הבהרות בנוגע למיסים. כחלק מהחלטה 476, שונו סעיפים ותתי סעיפים של החלטה 442, כך שהמתווה איפשר הקלות בייצוא הגז ממאגר "תמר" (ביחס להנחיות המקוריות בהחלטה 442). לבסוף, הוסיף המתווה התחייבות לכך שלא יהיו שינויים עתידיים בהחלטה.

ההחלטה שעברה החריפה את הסערה ציבורית ובעקבותיה הוגשו עתירות שונות לבג"ץ נגד המתווה. המתנגדים למתווה טענו כי הוא עשוי לפגוע בביטחון האנרגטי של המשק הישראלי, לגרום להפסדים כבדים לקופת המדינה ולהעלות את יוקר המחיה. בג"ץ פסל את המתווה לאור פסקת היציבות שנכללה בה. בעקבות כך תיקנה הממשלה את ההחלטה במאי 2016⁶, ביצעה תיקונים בהחלטה 476.

5 החלטת ממשלה 476 מיום 16.8.2015 – "מתווה להגדלת כמות הגז הטבעי המופקת משדה הגז הטבעי "תמר" ופיתוח מהיר של שדות הגז הטבעי "לוויתן", "כריש" ו"תנין" ושדות גז טבעי נוספים", <http://www.cec.org.il/ezgov?lawID=4475>

6 החלטת ממשלה 1465 מיום 22.5.2016 – "תיקון המתווה להגדלת כמות הגז הטבעי המופקת משדה הגז הטבעי "תמר" ופיתוח מהיר של שדות הגז הטבעי "לוויתן", "כריש" ו"תנין" ושדות גז טבעי נוספים". <http://www.cec.org.il/ezgov?lawID=5410>

פירוט מרכיבי ההחלטה וסטטוס יישומם

1. הבטחת צורכי האנרגיה של המשק המקומי בישראל וייצוא הגז

ועדת צמח קבעה כי יש להגביל את כמות הגז שניתן לייצא, כששאר הכמות נדרשת ל-29 שנה בכדי לעבור לשימוש בגז במקום דלקים מזהמים במשק.

בהחלטה נקבע שייצוא הגז יהיה טעון אישור של הממונה על עניני הנפט במשרד האנרגיה. בנוסף, קבלת אישור לייצוא תהיה תלויה בהיצע הגז הקיים במשק, במאגרים שפותחו (או עומדים להיות מפותחים). החלטה זו הגבילה את היכולת של מאגר "תמר" לייצא, כל עוד מאגר "לוויתן" אינו מפותח ומחובר למשק המקומי.

סטטוס: בוטל.

מתווה הגז שעבר בהחלטת הממשלה 476, שינה חלק מסעיף זה. לפי המתווה, אישור הייצוא יינתן לפי כמויות הגז שהתגלו (גם אם לא פותחו), והמשמעות היא שניתן יהיה לייצא ממאגר "תמר" באופן מיידי (50% מהכמות שבעלי החזקה במאגר טרם התחייבו לגביה למשק המקומי). לאחר שהתקבל המתווה, נקבע נוהל והנחיות לקבלת אישורי ייצור של הגז על ידי משרד האנרגיה.

כפועל יוצא, ייצוא הגז אינו תלוי בהיצע הגז במשק.

2. ועדה בין-משרדית להסרת חסמים

נקבע כי יש להקים ועדה בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה ומנכ"ל משרד האנרגיה ובהשתתפות הממונה על התקציבים באוצר ומשרד הכלכלה אשר תדון בהסרת חסמים אפשריים אשר יווצרו בתחום הגז הטבעי.

סטטוס: יושם.

הועדה התכנסה בשנים 2013-2014. הועדה דנה בנושאים שונים: אישור תמ"א 37א' (פריסת תשתיות הגז הטבעי), גיבוש חלופות להקמת מתקני קליטה לגז הטבעי, גיבוש חלופות לדרכי ייצוא הגז הטבעי, והסרת חסמים בתחום הפיתוח והפריסה של מערכת הולכת הגז הפנים ארצית. הועדה להסרת חסמים למעשה איחדה בתוכה גם את הועדה לבחינת חלופות למעורבות ממשלתית (ר' סעיף הבא). בנוסף, התקבלה בשנת 2015 החלטה להאצת חיבור מפעלים לגז הטבעי.⁷

3. ועדה בין-משרדית לבחינת מעורבות ממשלתית בפיתוח ענף הגז הטבעי

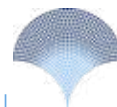
נקבע בהחלטה כי יש להקים ועדה בין-משרדית בראשות משרד האנרגיה ובשיתוף משרד ראש הממשלה, משרד הכלכלה, אגף תקציבים במשרד האוצר, מנהל התכנון במשרד הפנים ומשרד המשפטים בכדי לבחון חלופות למעורבות ממשלתית בהקמת התשתיות ובהולכה של הגז הטבעי למשק המקומי. על הועדה היה להגיש מסקנותיה עד דצמבר 2013.

סטטוס: לא יושם.

לא התכנסה ועדה בראשות משרד האנרגיה כפי שנקבע בהחלטת הממשלה.

במקום, הוחלט כי הנושאים שבסמכותה יידונו בוועדה להסרת חסמים בראשות מנכ"ל משרד רה"מ. המסקנות שנדרשו להגיש לא הוגשו וכן לא התקבלו החלטות בנושא מעורבות ממשלתית בהקמת התשתיות ובהולכה של הגז הטבעי למשק המקומי.

7 החלטת ממשלה 352 מיום 5.8.2015 – "האצת חיבור מפעלי תעשייה לרשת הגז הטבעי – אישור החלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה". <http://www.ceci.org.il/ezgov?lawID=4449>

4. קידום הסכמים בילטרליים

בהחלטת הממשלה נקבע כי יש להטיל על שר האנרגיה והמים בהתייעצות עם שר החוץ לפעול לקידום מערך רחב של הסכמים בינלאומיים בתחום הגז הטבעי. המטרה היא בין השאר חיזוק היחסים של ישראל עם שכנותיה.

סטטוס: יושם.

במסגרת זו נחתם הסכם עם הרשות הפלסטינית בשנת 2014 לאספקת גז טבעי בכמות של BCM 4.75 לרשות אך הוא בוטל עקב הקפאת הסדרת משק הגז. כמו כן, נחתם ב־2014 מסמך עקרונות עם מצרים, אך הוא הוקפא מסיבות שונות (חלקן עסקיות).

לאחר העברת מתווה הגז, ב־2016 נחתם הסכם גדול עם ירדן, בהיקף של BCM 45, שייצא לפועל ב־2019. במקביל, החלו מגעים לגבי ייצוא גז לטורקיה, ומשם למדינות נוספות. ישנה עבודה גם על הסכמים עם יוון קפריסין ואיטליה.

5. אספקה מינימלית של מאגר למשק, כללים למכירה למשק המקומי ולייצוא

נקבע כי יש לסווג את המאגרים לפי גודלם, ולקבוע בכל מאגר מהן הכמויות האפשריות לייצוא. המטרה הינה לדאוג לכך שתהיה כמות מינימלית שתישאר במשק המקומי. עבור מאגרים המשותפים לישראל ולמדינות נוספות, נדרש לקבוע תנאים והסדרים מיוחדים. כמו כן, ההחלטה דרשה בחינת צעדים לחיבור מאגרים קטנים למשק המקומי.

סטטוס: יושם.

ב־2016 נפתח הליך תחרותי של משרד האנרגיה עבור מאגרים פוטנציאליים, על מנת לפתוח את המשק לתחרות. מדובר בהליך תחרותי ראשון, לאחר למעלה מ־4 שנים בהן היה הים סגור לחלוטין לחלוקת רישיונות חדשים. ההליך כלל כנסים שיווקיים במטרה לעודד חברות בינלאומיות להצטרף. במסגרת ההליך התחרותי הציע משרד האנרגיה 24 שטחי חיפוש בגודל מקסימלי של 400 קמ"ר כל אחד. בנובמבר 2017 הסתיים ההליך וחמש חברות בינלאומיות מהודו ומיוון הגישו הצעות לחיפוש גז טבעי ונפט במים הכלכליים של ישראל. בדצמבר 2017 אישרה מועצת הנפט את הזכות. מאחר ולא כל השטחים זכו לביקוש, הודיע משרד האנרגיה שיצא הליך תחרותי נוסף במהלך שנת 2018.⁸

כמו כן, באפריל 2017 קיבלה הממשלה את החלטה לעידוד המאגרים הקטנים.⁹ בהחלטה נדרש הממונה על עניני הנפט לבחון את יישום הסעיף של עידוד מאגרים קטנים. בנוסף, הוחלט לפתח תשתית של מערכת הולכה למאגרים הקטנים, על מנת להגביר את כדאיותה. עוד קובעת ההחלטה דרכים להגדלת הביקוש המקומי, בשאיפה ליצור תחרות במשק הגז.

6. בחינת החלטת הממשלה תוך 5 שנים

נקבע כי 5 שנים לאחר קבלת החלטה זו יש לבחון אותה מחדש ולבצע שינויים אפשריים בהתאם להתרחשויות במשק המקומי ובהיצע הגז הטבעי. מאחר ולא עברו עדיין 5 שנים ממועד קבלת ההחלטה לא ניתן לבחון יישום של משימה זו.

סטטוס: לביצוע עתידי.

8 משרד האנרגיה, הודעת דוברות, "מועצת הנפט אישרה את ההצעות הזכות בהליך התחרותי לחיפוש גז טבעי ונפט במים הכלכליים של ישראל", 11.12.2017, https://www.gov.il/he/Departments/news/petroleum_council_dec_2017

9 החלטת ממשלה 2592 מיום 2.4.2017 – "עידוד מאגרים קטנים ובינוניים והכרזה על שעת חירום במשק הגז המקומי". <http://www.ceci.org.il/ezgov?lawID=14742>

7. בחינת הקמת תשתיות ורשיונות אחסון למאגר תמר

נקבע בהחלטת הממשלה כי על שותפויות הגז להקים צינור הולכת גז נוסף לאשקלון וכן להתקין מדחסים שיאפשרו את הגברת קצב הזרימה בצינור הגז. המטרה בכך היא מניעת התבססות על צינור הולכת גז בודד דבר אשר עלול להיות מסוכן מבחינה ביטחונית במקרה של פגיעה בצינור הגז. סיבה נוספת להקמת צינור נוסף היא הרצון לייצר בעתיד תחרות בין המאגרים כאשר שני צינורות למעבר גז יאפשרו תחרות בצורה קלה יותר.

סטטוס: בוטל.

שותפויות הגז לא הקימו את צינור הולכת הגז לאשקלון בנימוק כי עלויות הקמת הצינור גבוהות. במתווה הגז, (שעבר בהחלטת הממשלה 476, באוגוסט 2015), שונה סעיף זה. נקבע כי על שר האנרגיה לבחון את אפשרות בניית הצינור הנוסף כולל מתקן הטיפול. אם יוחלט שיש לבנותו, מנהל רשות הגז הטבעי יודיע על כך לבעלי מאגר "תמר". נכון לכתיבת דו"ח זה, לא התקבלה החלטה שיש לבנות את הצינור.

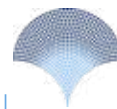
8. תיקוני חקיקה בנושא קבלת החלק של הציבור במשאב הגז הטבעי

החלטת הממשלה קבעה כי על שר האוצר לבחון האם נדרשים תיקוני חקיקה ולפעול ולהגיש תיקוני חקיקה, אם נדרשים, על מנת לוודא שהציבור יקבל את חלקו מהרווחים שיניב ייצוא הגז הטבעי. האוצר נדרש לקבוע את הנוסחה לקביעת מחיר הגז לצורך גביית המס, תוך ניסיון למנוע פרצות שיביאו לתכנוני מס.

בנוסף, שר האוצר ושר הכלכלה נדרשו לתקן במידת הצורך את חוק עידוד השקעות הון שלא יחול על ייצוא גז טבעי.

סטטוס: בוטל.

ההחלטה קבעה שיש לבחון האם נדרשים תיקוני חקיקה. תחילה החל מהלך של קביעת תיקוני חקיקה לחוק למיסוי רווחי הון, אך התיקונים התעכבו עקב שימוע של חוות דעת של מומחים בינלאומיים ומשרדי ממשלה המעורבים וכן פתיחת הדיון הציבורי בנושא מתווה הגז. בנובמבר 2014 עבר תיקון החוק בוועדת השרים לחקיקה, אך הקדמת הבחירות לממשלה ה-34 גרמה להקפאתו. במתווה הגז שעבר בהחלטת הממשלה 476, רשות המיסים הגיעה להסדר יחד עם שותפויות הגז לגבי אופן המיסוי ויישום החוק. בנוסף, נקבעו נהלים לגבי הסדרת המחיר והמיסוי עם לקוחות חדשים. הסדרים אלו באו במקום תיקוני חקיקה שהחלטה דרשה לבחון אם יש צורך בהם. בנוגע לחוק עידוד השקעות הון, הוחלט על ידי גורם מקצועי במשרד האוצר, לא לבצע תיקוני חקיקה בו מאחר והדבר לא נדרש.

מסקנות ותובנות מדו"ח המעקב

החלטת ממשלה 442 שאימצה את מסקנות ועדת צמח קבעה את מדיניות הממשלה בנושא שוק הגז הטבעי בשנת 2013. מאז, בחמש השנים האחרונות עברו מספר החלטות ממשלה ששינו אותה, וביטלו חלקים ממנה.

בחינה של ההחלטה בשנת 2015 היתה מלמדת כי חלקים נרחבים מההחלטה המקורית לא יושמו, אך יש לסייג כי התגליות והשינויים בשוק הגז הובילו לחוסר וודאות בענף, להתפטרותו של הממונה על ההגבלים העסקיים, לקביעת מתווה הגז ולמעורבות בג"צ בנושא. כמו כן, יש לציין גם כי שנת 2015 היתה שנת בחירות.

מתוך הסעיפים שלא בוטלו, ניתן לומר כי הרוב יושם: נקבע נוהל מסודר לקבלת אישור ייצוא גז ממאגר, משרד האנרגיה יצא במכרז לפיתוח מאגרים חדשים, התקבלה החלטת ממשלה שהגדירה צעדים אופרטיביים לפיתוח מאגרים קטנים והמדינה מקיימת מו"מ עם מספר מדינות כדי להגיע להסכמים בינלאומיים בתחום הגז הטבעי.

